

Een mooie toekomst voor de protestantse gemeente Nieuwland

Westmaas, 4 april 2022

1. Waar staan we nu?
2. Waar willen we naar toe?
3. Wat is ervoor nodig om daar te komen?
4. Gewenste activiteitenlijst

1. Waar staan we nu?

Onze protestantse gemeente Nieuwland (PGN) telt in maart 2022 750 leden verdeeld over 460 huishoudens.

De actuele verdeling in percentages naar leeftijd is als volgt:

	PGN	totaal Hoeksche Waard
< 30	16,8	31,6
30-54	22	30,9
55-74	39,5	26,7
75 plus	21,7	10,8

Naar verwachting zal over de gehele bevolking in de Hoeksche Waard het aandeel van 75-plussers de komende 15 jaar met ca. 70 procent groeien en de groep jonger dan 54 jaar in gelijke mate afnemen. Voor ons betekent dat een toename van 75-plussers tot ca. 15 procent.

Het algemene beeld van een sterk vergrijzende kerk lijkt voor onze gemeente daarmee minder actueel.

Immers vandaag de dag is de leeftijdscategorie 55-74 vitaler dan ooit.

Resultaten onderzoek

Om te onderzoeken hoe juist deze laatste categorie en de groep 30-54 de toekomst van hun kerk zien, hebben wij gesprekken gevoerd met 9 gemeenteleden uit deze categorieën.

Samengevat komen zij tot deze aanbevelingen om als kerk aantrekkelijk te blijven:

- Onderling versterkende gemeenschappelijke activiteiten; echt gevoel van samen één zijn;
- Trots zijn op je kerk en dat ook uitdragen;
- Kerkdiensten, óók digitaal en ook door de week;
- (Meer) variatie in liturgie en aard van diensten (naast de traditie [die blijft], ook bijvoorbeeld Bløf- en Taizédiensten);

- Ruime aandacht voor (gesprekken over) zingeving en niet alleen o.b.v. de Schrift, in kleine kring én in grotere gespreksgroepen;
- Zichtbaar(der) zijn en open voor iedereen;
- Werken aan de sociale functie van de kerk, ook in de omgeving van Westmaas;
- Ontmoetingspunt zijn voor én in het dorp; De Munnik speelt daar een rol in, maar de ontmoeting staat centraal.
- Activeren jongere- en middengeneraties én interactie tussen de generaties;
- Intensief contact met jeugd van alle leeftijden, ook op de scholen;
- Veel informele activiteiten: samen wandelen, eten, fietsen;
- Actieve(re) inzet van digitale contacten en media;
- Goed doen voor je omgeving;
- Meer tijd nemen voor reflectie.

Deze uitkomsten benoemen waar onze kerk in 2030 voor staat; veel zaken blijven behouden, andere worden geïntensiveerd.

2. Waar willen we naar toe?

Over een jaar of tien, ca. 2030, zijn wij een actieve, open en geïnspireerde gemeenschap waarin we elkaar opzoeken, willen begrijpen en werken aan onszelf en een betere wereld; eenvoud en goedheid van hart staan in alles centraal. Een kerk die alle betrokkenen meer ervaren als 'onze' kerk dan als 'mijn' kerk.

Iedereen is welkom! Iedereen die binnenkomt wordt gezien.

De drempel om binnen te komen is voor iedereen in alle opzichten laag, dus ook voor mensen met weinig of geen 'kerkervaring'.

Er wordt gezongen, gebeden, jong en oud zijn steeds in gesprek, ook met elkaar. De ene keer aan de hand van de Schrift, de andere keer naar aanleiding van vragen die mensen in het dagelijks leven bezig houden. Men werkt samen, praat, drinkt en eet regelmatig samen. De huidige vorm van de startzondag kan hierbij als inspirerend voorbeeld dienen. Je kunt er natuurlijk ook terecht voor een pastoraal gesprek. En het kan er gewoon gezellig zijn en de week heeft er een vast ritme. Er is een programma dat echt houvast biedt.

Verder is het pastoraat een belangrijke kernactiviteit. En we hebben vanzelfsprekend ook een diaconale taak.

Als kerk van Jezus Christus willen wij mensen in nood waar mogelijk helpen en zijn we in Zijn voetspoor onderdeel van een sociale beweging. Ook dat wordt nadrukkelijk zichtbaar in onze activiteiten.

Ons kerkgebouw is de dorpskerk in Westmaas. Wij willen als kerk **in** het dorp Westmaas er **met** het dorp en **voor** het dorp zijn. Dat betekent dat we met alle dorpsgenoten contact zoeken en onze gastvrijheid aanbieden.

Tegelijkertijd zijn én willen wij een kerkelijk thuis blijven voor iedereen die zich bij ons 'thuis voelt'; in het bijzonder voor mensen uit Westmaas, Klaaswaal en Mijnsheerenland, maar ook wie van verder komt.

Zichtbaar blijven in de samenleving en open staan naar je omgeving zijn noodzakelijke voorwaarden om als kerkgemeenschap te kunnen blijven voortbestaan.

Omdat wij ons ten volle realiseren dat spiritualiteit breder gaat dan de bekende christelijke kaders, bieden wij ruimte door daar ook aandacht aan te besteden.

Onze identiteit kenmerkt zich door openheid, (onderling) vertrouwen, betrokkenheid en durf. Juist in onze kerk wordt dat voelbaar en zichtbaar ervaren binnen het totale, zeer brede palet in de Hoeksche Waard. Bij ons krijgt ieder de ruimte op eigen wijze invulling te geven aan zijn of haar zoektocht binnen het geloof. Dit onderscheidend profiel dragen wij actief met kracht en enthousiasme uit.

Onze manieren

Hoe we met elkaar en met anderen omgaan is de meest kritische succesfactor. Wij vergroten deze door samen op te trekken en er samen de schouders onder te zetten. Wij vinden elkaar in het geloof en weten er voor elkaar en voor anderen te zijn.

Wij hebben oprechte aandacht, zijn eerlijk en spreken onze waardering voor elkaar uit. Wij maken heldere en haalbare afspraken.

En door gebruik te maken van ieders persoonlijke kwaliteiten komen wij tot het beste resultaat.

Er is ook ruimte voor spontane initiatieven. We hebben een basisjaarplan om overzicht te houden op zaken en die waar nodig te combineren of coördineren. Wat formeel moet, wordt formeel en gedegen geregeld. Maar we zijn wars van een al te formele aanpak. Daarbij geven wij elkaar de ruimte en respecteren wij elkaar met ieders eigen opvatting.

Gemeenteleden komen samen in het besef van een gedeelde verantwoordelijkheid, geïnspireerd door het geloof. Wij werken samen en helpen elkaar en anderen een waardevol en plezierig leven te leiden. Daarbij zijn flexibiliteit en inzet belangrijk.

Wij zijn een gemeenschap met veel en veelzijdige talenten, die wij leren ontdekken en met elkaar verder willen ontwikkelen, ieder vanuit zijn of haar eigen achtergrond. Omdat wij geen onderscheid maken naar generaties kunnen jongeren leren van ouderen en ouderen van jongeren. Wij zetten onze diversiteit in voor initiatieven waar 'vraag' en 'aanbod' worden omgezet in actie met een breed draagvlak.

Wij werken actief en permanent aan het tot stand brengen van verbindingen tussen al die diversiteit.

De zondagse eredienst is een vast moment in de week, maar zeker niet het enige moment van samenkomen.

Door op een vertrouwde basis in de diensten te variëren in vorm en inhoud zijn wij aantrekkelijk voor zoveel mogelijk verschillende mensen. Denk bijvoorbeeld aan muziekdiensten al dan niet in concertvorm (zoals de zgn. Evensongs) of de Top-2000 dienst.

De kern van het kerk zijn

Diaconaat en pastoraat vormen de kern van het kerk zijn: hulp bieden waar geen hulp is; delen wat je hebt en deel zijn van je omgeving.

Door voortdurend bewust te zijn van barmhartigheid en gerechtigheid ondersteunen wij elkaar en anderen bij het maatschappelijk weerbaar en actief zijn.

In relatie tot de omgeving

In ons kerkelijk handelen en denken zijn we onderdeel van het publieke domein. Als kerk kunnen wij een rol in het leven van de ander spelen door sociaal contact, een (vertrouwelijk) gesprek, verhalen en inspiratie.

Vandaag de dag zijn vele mensen zoekend en vinden soms zingeving buiten de kerk. Ook voor deze mensen willen wij een aanspreekpunt zijn.

Het is belangrijk steeds opnieuw onze bronnen te verversen door ons te verbinden met mensen van elders, christenen uit andere kerken maar ook mensen van andere geloven en culturen.

De toenemende mogelijkheden om met digitale media interactief deel te nemen aan het kerkelijk leven en de diensten bieden kansen die we verder moeten onderzoeken.

Succesfactoren

Recent onderzoek van het bureau Ipsos in opdracht van de PKN wees uit dat de volgende kenmerken bijdragen tot een bloeiende kerkgemeenschap:

- een duidelijke koers
- een goed ontwikkeld gemeenschapsgevoel
- een sterk, eigentijds (passend) leiderschap
- een eenduidige positionering
- maatschappelijke relevantie en
- divers en veranderingsgezind zijn.

Deze kenmerken krijgen bij ons vorm in onder meer de activiteiten, het taalgebruik, de variatie in liturgische vormen, de kwaliteit van de organisatie, de sfeer en in de getoonde durf.

3. Wat is ervoor nodig om daar te komen?

In 2030 ziet de wereld er waarschijnlijk anders uit dan nu. Dat zal vooral zichtbaar zijn in andere vormen van omgaan met elkaar en levenswijze. We blijven echter mensen, met menselijke eigenschappen en behoeftes. Aan de manier waarop we mensen kunnen ondersteunen en in beweging kunnen krijgen zal in essentie dan ook weinig veranderen.

Om de situatie te bereiken die we hiervoor geschetst hebben, gaan wij werken aan twaalf zo concreet mogelijk geformuleerde te realiseren 'voorwaarden en ontwikkelingen'. Deze zijn op de volgende pagina uitgewerkt in een haalbaar tijdpad. Deze voorwaarden en ontwikkelingen worden nader uitgewerkt in jaar(werk)plannen, (tussentijdse) (zelf)evaluaties, jaargesprekken en jaarverslagen.

Een eerste belangrijk aandachtspunt daarbij vormt het meekrijgen van die mensen die nu 'geen vragen hebben' en de huidige situatie 'wel goed' vinden; zij zien geen noodzaak voor verandering of aanpassing, maar zij moeten wel op de kerk betrokken en voor de kerk behouden blijven. Wij willen iedereen, dus ook hun, meenemen in het zojuist geschetste ideaalbeeld.

Een ander aandachtspunt is dat mensen zich niet comfortabel genoeg kunnen voelen om mee te bewegen. Met zelfvertrouwen naar buiten treden is voor velen onbekend en een onzeker gebied. Er is altijd de angst te worden afgewezen. Een beleving die versterkt wordt door de "we-zijn-al-zo-klein" gedachte' en nog meer door het algemeen geschetste matig tot slechte perspectief voor kerken. Maar juist dat is de belangrijkste reden nu de ruimte op te zoeken, om trots te genereren en het stimuleren van het voor elkaar open staan!

Het is dan ook van groot belang spraakmakende gemeenteleden in positie te brengen. Naar de gemeente en ook in de kerkenraad. 'Jong op Zondag' is een inspirerend voorbeeld van hoe je met succes 'tegen de stroom in' kunt werken en een inspirerend voorbeeld voor anderen kunt zijn.

Beleid maken is een proces van met elkaar vernieuwing in gang zetten. Van elkaar inspireren en geïnspireerd worden. Van talent de ruimte geven, ook al is de uitkomst soms onzeker. En iedereen heeft zijn eigen tempo om mee te bewegen. Met dat laatste aspect dienen we dan ook zeker rekening te houden.

	Voorwaarde en ontwikkeling	Verantwoordelijk	Termijn	Realisatie
1	Ieder gemeentelid krijgt minimaal 1 x per jaar persoonlijke aandacht vanuit de gemeente.	Kerkenraad*	jaarlijks	Pastoraat en contactpersonen
2	Besluiten en lijnen zijn helder en duidelijk en iedereen respecteert ze voert ze uit.	Kerkenraad	permanent	Alle kerkelijk medewerkers
3	Kerkelijk medewerkers nemen actief kennis van wat zich afspeelt in de gemeente.	Kerkenraad	permanent	Alle kerkelijk medewerkers
4.	Versterken taakgroep communicatie.	Kerkenraad	1 juli 2022	Taakgroep communicatie
5.	De mogelijke invloed van digitalisering op het kerkelijk leven in de nabije toekomst.	Kerkenraad	1 januari 2023 vervolgens permanent	Taakgroep digitalisering (een werkgroep van 'technische mensen met een sociale inslag').
6.	Een lange termijn 'personeelsbeleid' gericht op motiveren en gemotiveerd houden van alle vrijwilligers. Met duidelijke profielen, inwerken en coaching.	Kerkenraad	1 januari 2023	Moderamen
5.	Jongeren actief betrekken in de kerkenraad, CvK en diaconie.	Kerkenraad	1 januari 2023 vervolgens permanent	Taakgroep jongeren

6.	Systematisch werken aan versterken en zichtbaar maken eigen profiel.	Kerkenraad	1 januari 2023 vervolgens permanent	Taakgroep communicatie
7.	Rol communicatie en TG communicatie) in contact 60-minners	Kerkenraad	1 januari 2023	Taakgroep communicatie
8.	Onderzoek noodzaak en mogelijkheden samenwerking andere kerken en organisaties en afstemming (o.a. terzake diaconaat en nieuw inkomenden).	Kerkenraad	1 juli 2023**	Taakgroep 'over de kerkelijke grenzen'
9.	Vormgeven ruimte voor eigen spiritualiteit en andere invulling diensten.	Kerkenraad	1 juli 2023	Taakgroepen Liturgie en Maandag t/m zaterdag
10.	Onderzoeken ruimte voor het betrekken van niet-gemeenteleden in diaconaal werk.	Kerkenraad	1 juli 2023	Diaconie
11.	Toetsen voorstellen en ontwikkeling aan 'Visie PGN 2030'.	Kerkenraad	1 juli 2023 daarna jaarlijks	Taakgroep PGN 2030
12.	Training gemeenteleden in het in gang helpen zetten en houden van realiseren 'Visie PGN 2030'.	Kerkenraad	1 juli 2023	Taakgroep PGN 2030

* Kerkenraad is altijd (eind)verantwoordelijk. Taakgroepen bestaan uit gemotiveerde gemeenteleden voor meedenken en realisatie.

** Eerste jaren zijn nodig voor het aanbrengen van interne verbeteringen.

Samenstellers

Maarten Hoogendam/Dick Gaasbeek

Aangevuld door de kerkenraad op 17 maart 2022

Gesteund door de andere leden van de commissie Beleidsplan 2019-2030

Adri Bervoets, Cia de Putter en Madelon Vroonland

En met dank aan de geïnterviewden

Edith van den Heuvel-Seldenthuis, Chris Snijders, Tineke van der Linden,
Hans en Joke Vink, Anja Bervoets, Jeroen Kok, Carola de Vos en Arend van
der Kaaij.

4 april 2022

*Wie meer houdt van zijn droom over een christelijke gemeenschap
dan van de christelijk gemeenschap zelf,
breekt iedere christelijke gemeenschap af,
hoe eerlijk, ernstig en edelmoedig zijn instelling ook mag zijn.
Bonhoeffer*